

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15
CELOLETNO DIN 60/ZA INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO/ OGLASI PO CENIKU/ POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150.
 POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORTJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TIŠKARNI/
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO/ ANONIMNI DO
PIŠI SE NE PRIOBČV
TEJO/ POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
 TELEFON ŠTEV. 906.

„Za dobro Kralja, naroda i države!“

A vstali ste vi in nam solnce ukradli, kot krte ste v rove nas črne pognali, v temo pod zemljo.

(F. Albreht).

Veliki Nimrod in prvi strelec kozlov v Jugoslaviji — sedaj za večno predistinirani ministrski predsednik vesele in srečne kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev — gospod Velja Vukičević si je nadel lovsko odelo in odjadral v ministrskem salonskem vozu ter avtomobilu na lov za mandati v korist neboljnjega deteta tu in zamejne kamarije »četrte partije«. Zadovoljna jugoslovenska javnost bi temu lovskemu izletu večnega premijerja vseh ministrov ne posvečala večje pozornosti, kakor običajnim nedeljskim lovčev, da niso jele prihajati z Veljinih lovišč v Kordunu in Liki glasovi, ki pričajo, da mož bradati in čutiljivi stavec ne strelja samo kozlov, nego namerja svoje pihalnike vse višje in da je vzel na tarčo najbitnejše osnovne stebre na katerih sloni ves pravni ustroj te zemlje.

Doživljamo dobro ku-minacije volilne borbe in za to je treba besede, ki padajo sedaj s tribun oteev domovine, tehtati s primerno širokogrudnostjo. Toda, kakor naj bi bila ta obširna, vendar ni moči najti besede opravičanja za postopanje lovca Velje, ki je govoril tako, da more razpaliti i najmirnejšega Jugoslovena.

Ministrski predsednik in pobratim Antona Korošca trdi kategorično, da bo ostala njegova vlada ne samo do 11. septembra, nego tudi po 11. septembru, pa makar da bi morala razpisati z nova volitve!

Naše stališče napram demokraciji in parlamentarizmu jugoslovenskega tipa je poznano, kakor tudi principiarno stališče napram sedanjih volitvam, ki se vrše brez konkretnega programa in parole, katera bi jih načelno upravičevala. Toda, kakor smo rezervirani napram tem institucijam, tako pa odločno stopamo na branik teh sedaj veljavnih ustanov naše zemlje, s katerimi se ne smemo igrati kratkovidni in že pootročeli starci tako, kakor se morda igrajo s puritaniziranjem radikalne partije, v kateri lečijo korupcijo s tem, da vsiljujejo gladnim Hercegovcem dr. Lazico in ustvarjajo mrtvorajeno četrto partijo, katere nezakonski očetje se skrivajo za senco dvora in vojske.

Volitve so razpisane in na narodu je sedaj, da odloči, komu poklanja za bodoče štiri letje svoje zapanje. Ako ga pokloni četudi morda steroriziran vladi, dobro, potem

naj hodi gospod Velja še štiri leta na državne stroške kot predsednik lovit ribe in streljat zajce po lepi Jugoslaviji. Ako pa tega poverjenja ne izreče, potem je na redu Veljoda gre v opozicijo, ali zasluženi pokoj, kjer bo lahko v miru koval nove pakte in lovil nove krape po smrdečem blatu ostankov bivših črnožolte monarhije in pričakal ponovni 11. september, ko ga bodo dvignile zopet na ščit poznane njemu tako naklonjene sile.

Druga izhoda ni in bi bil nov razpis volitev pod vodstvom vlade Velje čin najodurnejšega absolutizma ter udarec v obraz narodu, ki bo imel 11. septembra na ta način srečo metati kroglice v morje in za to zabavne plačati najmanj pol milijarde dinarjev volilnih stroškov. Komedija je sicer zelo prijetna stvar za oči in ušesa, toda komedija z novim razpisom volitev pod modrim ministrom Velje Vukičevića in Antona Korošca se zna pretvoriti v tem slučaju v tragedijo z nepredvidenimi posledicami, ki bi znale do dobra omajati i one postojanke, katere so vsaj danes zidane

za večno. Kajti kdor pozna stanje in razpoloženje v tej zemlji, ve, da Jugoslavija ne prenese po pravkar se vršečih volitvah še nove, ko bo jedva provedla obstoječe.

Danes so državne blagajne prazne in fondi izčrpani do dna. Suša in gospodarska kriza tirata zemljo napram bodočnosti v katerih bo potrebovala močne roke, da jo očuva pred katastrofo in pomore bednim masam naroda, ki že danes stradajo po predelih Like, Korduna, Dalmacije, Črne gore, Hercegovine in Bosne bolj, kakor so v najčrnejših dnevih svetovne vojne, ko jih je hotela cesarska soldateska z izgledovanjem ukloniti. Jugoslovenski narod je skromen neznansko in ne zahteva od svojih ministrov, da bi mu delili vsaj drobtinice z bogato obloženih ministrskih miz, nego samo prosi dela in mogočnosti, da si pribori košček vsakdanjega kruha. In kdor v resnici ljubi ta bedni od vseh zapuščeni narod, ta bo skrbel za to, da bo narod v resnici lahko delal in se z njegovo pomočjo dvignil iz nižin, v katerih se danes nahaja. Narodu se hoče dela v tovarnah, na poju, pri zidanju cest, vrtanju predorov, grajenju mostov, trebljenju gozdov, melioraciji močvirij, poglabljanju rek in vseh drugih ne-

šetih javnih delih v procvit zemlje, ne pa volitev in novih partizanskih tvorb s katerimi hočejo osrečiti zemljo razni Velje in njemu slični »novi ljudje«.

Kdor bo jel delati tako za narod, ta bo v resnici delal »za dobro Kra-

lja, Naroda in Države!« ne pa Velja Vukičević, ki obljublja v znamenju te lozinke jugoslovenskemu narodu nove volitve, od katerih zamore pričakovati le ta vse preje, kakor dobrih sadov.

A. V.

Mi in volitve.

Naša država se ponovno vije v krčih volilne borbe. Zopet se bore partije za mandate. Po starem običaju zlivajo gollide gnojnice druga na drugo. Vse so državotvorne s svojega stališča, s stališča drugih pa protidržavne in koruptne. Kaj naj storimo mi, nacionalisti, ki vemo, da tudi novi parlament ne bo resno predstavništvo države, marveč le konglomerat strank in stranič, ki se bodo med seboj podpirale in grizle le iz vidika ministrskih stolčkov.

Vsi imamo pravico glasovanja in klub razpustu nas je toliko, da bodo tudi naše kroglice precej odtehtale. Predvsem mora veljati za organizacijo osnovni princip, da se oficijelno ne vmešava v to politično borbo, da torej ne izda nikake parole za volitve. Nacionalisti naj od-

ložajo sami, če in koga bodo volili. Da Korošec, Radić, radikali ne bodo dobili njihovih kroglic, to je več kot gotovo in more priti za Slovenijo v poštev pač le vprašanje: Ali volim SDS ali pa sploh ne grem na volišče!

Na to vprašanje naj si odgovori vsak nacionalist sam in naj postopa po svoji najboljši vesti in vednosti. Povsem zasebna stvar vsakega posameznika je, ali gre volit SDS ali pa se sploh vzdriži volitev. To treba povdariti baš sedaj, da ne bo kdo mislil, da smo kot nacionalisti dolžni podpirati katerokoli partijo. Partije se spreminjajo in menjajo, nacionalizem pa stoji in ostane vedno isti. Kot splošno državno pokret se ne more oficijelno angažirati v prid ene ali druge partije, pa naj bo ta partija še oficijelno tako jugoslo-

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

LISTEK.

P. N. KRASNOV:

Epizode iz svetovne vojne.

(Konec.)

Hip nato je gozd napolnilo pogosto in močno puškarenje. Krogle so neprestano brnele in tleskale okoli vasi. Kozaki so odgovarjali poredkoma. Čemu streljati, ko pa Avstrijec ni videti v gozdni goščici.

Mladi Pastukov je naenkrat izpustil puško, zabrcal z nogami, se prevrnil in obležal bledega lica.

»Pastukova je ubilo, odnesti bi ga bilo treba,« so zašepetali sosede, toda bilo je že strašno ostati.

Stražmojster se je dvignil, da pogleda, kaj je, toda tisti hip je ostrabolečina proniknila nogo pod kolonom, padel je in se zvalil h kočam.

»Oj, bratec, nogo mi je prebilo,« je stokal, »odnesite me nazaj, da me obvežejo.«

Dva kozaka sta se splazila nazaj in prijela Popova. Tedaj se je zadel iz gozda peš pokazal polkovni poveljnik Karpov. Pustil je adjutanta, ordonance in trubače v gozdu in

smelo stopal proti vasi, ne ga bi klonil glave pred krogliami.

»Poveljnik,« je spreletelo po vsem roju in trenutno kolebanje in želja zapustiti to proketo mesto, kjer je stotinam pušk odgovarjalo samo deset, se je umaknilo mirni gotovosti, da se ubranimo in ne umaknemo.

Ko je polkovnik Karpov prejel poročilo, je dal takoj povelje tretji stotnji, naj v diru odrine k Rabinovski, in zapovedal, da se tja napelje telefon. Domneval je, da hoče sovravniki udreti v rusko zemljo.

Stal je sedaj zravnar nad kozaki in ne da bi se zmenil za pogosto brneče in kraj njega tleskajoče kroglice, gledal skozi daljnogled. Kar je videl v gozdu in za njim, ga ni niti izdaleko radovalo, vendar je glasno rekel:

»Imenitno! Imenitno! Saj sem vedel. No, golobčki, je krepko se držite, takoj vam pride na pomoč tretja.«

Odkorakal je proti gozdu. S težavo je zadrževal željo, da bi se sklonil in stekel. Krogle so ga zasledovale. Toda pojml je, da je on sedaj vse in da zavisi od močnatosti teh ljudi, ki leže tukaj, morebiti us-

da divizije, ki neskrbno bivakira v Tomašovu. Kar je videl skozi daljnogled, ga je silno vznemirilo. Ves gozd je gomazel ljudi. Za gozdom se je pomikala velika konjeniška kolona, da obkruži desno krilo naših postojank; naštel je deset eskadronov. Polje za gozdom je bilo sivo od avstrijske pehote; bilo je najmanj tritisoč mož. Toda artilerije ni bilo videti in to ga je obodril.

Na gozdnem obronku je srečal tretjo stotnijo. Z mirnim glasom, kot da gre za navadne manevre, ji je dal povelje razjahati in zasedi gozdni obronek na krilu. Nato je poiskal telefon.

Poklical je divizijski štab, pojasnil položaj ter prosil za ojačenje.

»No, dobro,« mu je odvrnil divizionar. »Razpolagajte s svojimi kozaki in pošljem vam eno baterijo.«

Karpov je dal potrebna povelja polku, zlezel na smreko in napeto zrl skozi daljnogled. Čakal je poročila, kaj je s konjenico, ki je odšla na desno. Z došlimi stotnijami je zamašil vrzeli. Puškarenje je zdaj ponehalo, zdaj zopet z novo silo oživel.

Avstrijski izvidniki so poročali, da jim stoje nasproti slabotne koza-

ške predstraže. Poveljniku avstrijskih čet se zato ni mudilo.

Šlo je na dvanajsto uro, ko je dospel poveljnik baterije Matvejev v spremstvu artilerijskih opazovalcev in telefonistov. Vojaki so mu pokazali drevo, na katerem se je nahajal Karpov.

»Kaj je z baterijo?« je vprašal Karpov.

»Se že postavlja. Kako pa je pri vas?«

»Poglejte sami!« Matvejev je splezal na drevo, pritrtil svoj veliki daljnogled, začel cigaro in med puhanjem dima začel pregledovati pokrajino, ki se je razgrinjala pred njim.

»Škoda! Daleč so. Ne doseže,« je dejal.

»Pridejo že bliže,« je odvrnil Karpov.

»Gotovo,« je pritrtil Matvejev. Vzel je telefonsko slušalo in začel dajati povelja svojemu namestniku.

»Počakajmo!« je rekel. Okoli poldne se je avstrijska pehota dvignila. To je bil 2. pešpolk. Dunajčani, takozvani »deuschmeister«, pred dvema dnevmoma so ob zvokih godbe, spremljani od naj-

boljših, želja Dunajčanov zasedli vlak, včeraj zvečer pa se izvagonirali v Ravi Ruski. Korakali so vso noč in se zdaj pripravljali, da pomandrago kosaške prednje straže ter zasedejo Tomašev, kjer jim je bilo odrejeno prenočevanje.

Skozi veliki artilerijski daljnogled je bila vidna dolga kolona avstrijske pehote. Natanko je bilo razločevati modro-sivo uniformo, težke telečnjake, čepice, Ivan Ivanović Matvejev je videl poveljnike polka in bataljonov na konju, majhne figure kot svinčeni vojaki so se gibale, vlekli in zavzemale vso cesto. Počasi so potekale minute. Kolona je postajala čim dalje bolj razločna in jasna.

»Aha! Aha! se je iztrgalo Matvejevu in za minuto je odložil svojo cigaro. »Poglejte, no; Pavel Nikolajevič!«

Karpov se je nagnil k daljnogledu. Do kolone je bilo nekaj nad tri kilometre. Počasi se je pomikala po cesti, ki se je vila v zaseki med dvema velikima holmoma. Njuna pobočja so bila tako strma, da je bila hoja po njih silno težavna. Karpov je videl, kako so posamezniki, sklonjeni in graboč za travo, lezli

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risanke, dnevnik in beležnice.

venska in nacionalna. Kajti nismo še tako daleč, da bi mogli smatrati kako partijo kot parlamentarno pobornico čistega nacionalizma. Preveč navlake je še v naših partijah, preveč prevladujejo še osebni vplivi več ali manj sposobnih, več ali

manj domišljavih in trmastih voditeljev, da bi bila možna res odkritosrčna kooperacija z njimi. Odločite se torej sami, nacionalisti, ni dvoma, da se boste odločili pravilno!

narja za vse, od Jovana Plamenca, bivših denuncijantov, pa do črnogorskih princev, samo za sorbore kralja Petra Osvoboditelja, za tvorce te države, za invalide, vdove in sirote pa ni moči najti kreditov.

Naši protesti bodo naleteli na gluha ušesa. Zavedamo pa se, da smo z naše strani izvršili svojo dolžnost in pravočasno svarili pred posledicami zločinske malomarnosti, ki bo stala državo še strašne žrtve!

pira zaradi izvenevropskih življenjskih interesov samo še Anglija. Božji mlini meljejo počasi, a gotovo in na red pride tudi Italija III. imperija s svojim nesudjenim Cezarjem, ki postaja čuda molčeč.

Orjunaši pripravljajte se na razvite prapore Orjune Gaberje, ki mora biti manifestacija jugoslovenske orjunaške ideologije med nacionalističnimi proletarci Gaberij.

Petdesetletnica s. Poharčeve!
V nedeljo 28. avgusta bo praznovala v ožjem rodbinskem krogu polstoltnica delavnega življenja s. Ana Poharčeva, mati našega bivšega oblastnega tajnika. Rodom Čehinja se je kot zavedna Slovanka kmau perfektno priučila slovenščine ter je v odločnem narodnem duhu vzgojila tudi svojega edinega sina. Bila je in je še članica raznih narodnih in dobrodelnih društev, pri Sokolu. Kolu Jugoslovanskih sester in bila je prva članica razpuščene Orjune v Mostah. Zavzemala je kljub bolehnosti večkrat važna odbojniška mesta ter je pri vseh prireditvah vedno požrtvovalno sodelovala. Ob njenem jubileju kličemo tudi mi tihi in skromni nacionalni in humanitarni delavci: Na mnogaja ljeta!

Odhajajoč službeno za daljšo dobo v Beograd želim ob slovesu vsem bratom čim resnejše volje do nacionalnega dela in uspeha ter upam, da uzrem ob svidenju v Slovenijo zopet vzpostavljeno krepko in disciplinirano Orjuno. Zdravo!
Poharc Janez.

Praznovanje Štefana kralja Ogrskega. V soboto 20. avgusta je praznovala Dolnje Lendavska cerkev z vso pobožnostjo sijajno opravilo v spomin na Štefana kralja. To pot so došli v cerkev tudi nevsakom nedeljski verniki in to z nekakim demonstrativnim nastopom. Tudi trgovine so bile popoldne zaprte, čeravno so v večini židovska last. Mar si želijo tudi naši trgovci žegna Pešte, ki je njihovim sobratom precej neljub tam preko!

Dr. Korošec, ki se je poslednje čase vrغل s posebno intenzivnostjo na zunanjo politično sekcijo namestnika kot član jugoslovenske ženevske delegacije v Genovo. Po tej nameri izgleda, da naša delegacija v resnici ne more izhajati brez Radičevega esprja, katerega tako dobro nadomešča zelena veja Prlekije. Ker je gospod dr. Korošec i veren sin rimske-katoliške cerkve in brezpogojno discipliniran kapral vojske rimske kurije, bo imela i ta na ta način svojega zvestega zastopnika v Genovi, kamor se sicer oficijelno kar ne more vriniti.

Admirala Prico bi Italijani radi živega vtopili v kozarcu vode in ga napadajo ob sleherni priliki. Ti njihovi napadi pa temelje samo na uspešnem delu admirala Price, ki je ustvaril v razdobju od leta 1921.

pa do danes zdrave temelje za bodočo mornarico Velike Jugoslavije, katera bo vredna soboriteljica jugoslovenski kopneni vojski. Viški heroji se plašijo novega Visa in zato lajajo že danes, ko se topovi zanj šele ulivajo.

Vendar enkrat! Kakor smo informirani nameravajo voditelji slovenskih in nemških narodnih manjšin v Italiji ostati v Genovi do zasedanja Zveze narodov in ob tej priliki razložiti posameznim vodilnim funkcionarjem Lige narodov nečuvena italijanska nasilstva nad njimi. Sedaj bomo imeli priliko videti, kaj bo ukrenila nato Zveza narodov in da li ni samo zbirališče diplomatov ter lep povod za praznjenje poverljivih dispozijskih fondov, kakor trdijo nekateri poznavalci te institucije.

Za žicov fond so darovali: Sošolec br. Valentina Din 50, nacionalisti v Škofji Loki Din 50, člani razpuščene Orjune Trbovlje Din 73, nacionalisti v Radečah pri Zid. m. Din 200 = Din 373. Od preje Din 2663 50 Skupaj Din 3036.50.

Justifikacija Sacca in Vanzettija je razburila gotovo celi svet in dvignila na noge milijone mas, ki so demonstrirale po ulicah in prelivale kri po intencijah kremelskih rdečih carjev. V Primorju — centru Evrope pa ubijajo z nič manjšimi peklenškimi mukami Italijani na stotisoče Slovanov, ki tudi žive noč in dan med nebom ter zemljo, za kar pa svetovna demokracija in rdeči carji nimajo smisla. Čudimo se le našemu časopisju, da se je tolikanj eksponiralo za usode teh dveh nesrečnih Italijanov, ko vidi, da je bila njuna justifikacija samo izboren propagandni material za kominterno, katera samo v Rusiji krije dnevno po desetine slučajev justifikacij vrednih slučajev Sacca in Vanzettija, če še ne bolj v oči bijočih.

Koljejo! V nedeljo so ubili radičevci v Čučerju pri Zagrebu klerikalca Ljudevita Talana iz političnih motivov. Ta uboj radičevsko časopisje kvitira z molkom. Ako rani kak Orjunaš v silobranu radičevskega napadalca, pa zaori burja protestov po Radičevem časopisju, ki kliče na pomoč vse svetnike.

«Mi ostanemo, naj bo kar hoče!» je zapisal »Slovenec« tri dni po sestavi Uzunović-Koroščeve vlade, iz katere so frčali čez šest tednov klerikalni tigri, da je bilo veselje. Danes pa po tej grenki izkušnji zopet »Slovenec« sanja o novi večni dobi vladanja SLS v zvezi z Vukičevićem, ki jim je dal zagotovilo, da ostanejo po 11. septembru na vladi pa naj bo kar hoče. Jugoslovanski narod pa mirno pričakuje 12. septembra, ko se bo frčanje zopet ponovilo, samo v toliko spopolnjeno, da si bodo pri njem za dolgo pomili slovenski tigri danes tako strupene zobe.

Dopisi.

Slovenjgradec. Minuli in tekoči teden so se vršili v Slovenjgradcu vojaški nabori. Prostorna Gollova dvorana je služila kot pisarna in naborni lokal, hotel Goll pa je nudil naborni komisiji stanovanja in hrano. Znano je, da Slovenjgradec danes še ne premore prepotrebne slovenskega hotela. Še bolj znano je, da je hotelir Goll zmeren Nemeec, ki vsaj kaže, da se je popolnoma spoprijaznil z dejstvom, da živi v Jugoslaviji in po večini od slovenskega kruha. Najbolj znano pa je, da je hotelir Schuller zagriženi Nemeec. Z njim je imela tukajšnja Orjuna že večkrat posla. Kljub temu se je zgodilo, da je bila pri Gollu stanujoča in poslušajoča naborna komisija z jugoslovenskim polkovnikom na čelu na hrani pri Sch. Dognali smo, da je g. polkovnik tako doleden nacionalist, da se bo brezdvomno na primeren način zahvalil vojnemu referentu T. in kanclistu F., ki sta kot uradnika sreskega poglavarstva in kot taka dodeljena naborni komisiji, odgovorna za to, da je naborna komisija jugoslovenske narodne vojske v občji nevoljo slovenjgraških Slovencev posečala gnezdo nemškutarstva. Izgovor, da člani naborne komisije s kvantom Gollove hrane niso bili zadovoljni, jih ne opravičuje, saj imamo v Slovenjgradcu še več gostiln, ki nudijo priznano dobro, ceno in obilno hrano, med

njimi izrazito narodno gostilno Cajnko.

Domžale. Že tekom lanskega leta je bil v Domžalah ustanovni občni zbor Streljačke Družine za Domžale in okolico. Ustanovnemu občnemu zboru je prisostvovalo lepo število članstva ter se je izvolil pripravljalni odbor, da izposluje potrditev pravil ter pripravi vse potrebno za čimprejšnje delovanje organizacije.

Po dolgem času — meseca junija — je veliki župan pravila potrdil, a odbor še do danes ni sklical obč. zbora in menda ne ene seje. Da je odšlo par odbornikov med tem časom iz Domžal, vendar ne more biti vzrok, da se ne more sklicati rednega občnega zbora, saj zadostuje obvestitev članstva potom par letakov iz prepričani smo, da se bo posebno mladina udeležila polnoštevilno občnega zbora ter izvolila sposoben in agilni odbor, kateri bo res pojmoval cilje, katere zasleduje Streljačka Družina.

V imenu članstva pozivamo tem potom dosedanje odbornike, da v najkrajšem času skličejo občni zbor ter poskrbijo v ta namen tudi delegata od Savezne Streljačke Družine iz Ljubljane. Obenem pa prosimo Savez v Ljubljani, da prisili domžalski odbor, da skliče redni občni zbor, da začne domžalska Streljačka Družina z delovanjem.

V vsakem

gospodinjstvu so postali različni usnjeni izdelki neznanli, kakor: rjavi čevlji, aktovke, usnjeni kovčegi, usnjeni stoli itd., katere z Brauns'ovo

„Vilbra“ barvo za usnje

popolnoma prebarvaš in prenoviš. Ako prebarvaš lake usnjene izdelke, bodeš imel z njimi novo veselje.

Brat Juraj Blankini, bivši narodni poslanec, dolgoletni urednik in lastnik »Narodnega lista«, ministrski podpredsednik in predsednik »Jadranske straže«, praznuje 31. avgusta 80-letnico svojega rojstva. Vrlemu in neumornemu prezasluznemu narodnemu delavcu čestitam i mi k osemdesetletnici v iskreni želji, da nam ga ohrani Bog še vrsto let čilega in zdravega!

Mussolini je obiskal in inspicial italijansko mejo ob Planini. Njegov nenadni prihod v spremstvu višjih generalstabin in miličniških generalov se tolmači najrazličneje. V bistvu pa je izpolnitev dane obljube tajnikom fašijev Julijske Venecije, da si bo v kratkem na lastne oči ogledal »težavno delo pionirjev italijanstva ob zapadni meji« in po tem obisku ukrenil primerne korake. Sporedno s to izpolnitvijo pa je potovanje Duceja tudi nekaj odgovor na potovanje kralja Aleksandra v Nemčijo, ki pa ne bo prav nič vplival na nadaljni potek novoinaugurirane zunanje politike Jugoslavije. Mussolini je pravi moment že zamudil in sedaj se je jelo kolo usode obračati. Izolacija Jugoslavije tako lepo zasnovana s tiranskim paktom pada v nedogled in se izpreminja v moralno izolacijo Italije, katero pod-

Kronika.

KOSTI PADLIH — PASJA HRANA

V Beogradu te dni prekopavajo različne ulice, tako tudi Aleksandrovo. Ob tej priliki so delavci našli pet na pol strohnelih človeških okostij. Po preostalih medenih gumbih in ostankih jermenov rednikov je bilo moči ugotoviti, da so okostja ostanke petih vojnikov, padlih pri obrambi Beograda. Vsak človek bi pričakoval, da bodo ti posmrtni ostanke primerno pokopani. Temu pa ni tako in so ostale kosti z lobanjami na kupu poleg ceste, da se zamore sleherni vanje zadevati. Da je zanikrost napram padlim še pojačena, tuli okrog kupa kosti cela truma psov, ki odnašajo kost za kostjo, tako da ne bo ostalo kmalu ničesar več od posmrtnih ostanov petih padlih braniteljev Beograda... Kako upliva ta zločinska brez-

bržnost napram narodu, ki vidi, kako psi razvlačujejo kosti padlih borcev, ni težko ugotoviti. Je pa v bistvu samo nov doprinos k razumevanju obstoječih razmer, za katere odtehtajo kosti vseh padlih stotisočev jugoslovenskega naroda ena sama gumijeva kroglica iz rok kakega Madžarona ali nemčurja.

Aleksandru Tomanu, sorbore Petra Mrkonjića, je bila odobrena potom sklepa Narodne skupščine domrtna penzija. Pričakovali smo, da bo s tem osiguran do smrti. V pričakovanju pa smo se kruto varali, ker junaški borec še danes pričakuje dekret in nakazano pokojnino, najsi je preteklo že mesec, kar mu je bila odobrena pokojnina. Postopanje te vrste je že več kakor nemarno in ne najdemo zanj primerne dostojne besede. V tej zemlji je de-

GRADBENO PODJETJE ING. DUKIČ IN DRUG

LJUBLJANA Bohoričeva ulica št. 24

navzgor, izvidniki, in zdelo se je, da to niso ljudje, ampak majhne, neprijetne žuželke. Napolnivi vso cesto je vstopila kolona v sotesko.

Ko se je odrgal od daljnogleda in pogledal na Matvejeva, je opazil na njegovem obličju zmagoslavje in ga razumel. V Matvejevu je zagovorila radost profesionalca in najboljšega artilerista v armadnem zboru.

»Ali začnete takoj?« je vprašal Karpov in občutil, kako ga je prevzel trepet razburjenja.

»Ne. Počakam, da vstopijo vsi v sotesko. In tam jih vse pobijem,« je dejal Matvejev.

Cigara v roki mu je ugašala, sive oči so bile sanjavo uprte v daljavo. Matvejev se je naslajal ob misli, kako bo potolkel in pobil vse te male, akuratno oblečene Avstrijce, Karpov je vedel, da je Matvejev odlični družinski oče, da ima mlado ženo, dva otroka. Matvejeva sta bila srečen zakonski par in v Zublotju, garniziji baterije, je veljal za izobraženega, kulturnega in dobrega človeka. Bil je veren, zvest mož,

ljubeč oče, izboren častnik. Vsi so vedeli, da Matvejev ne ljubi preprirov in da bi niti muhi ne storil nič žalega. Vojaki so ga silno ljubili. Tudi sedaj ni bilo zlobe, ni bilo krvočnosti, niti ne sovraštva do Avstrijcev in njegovih sivih, nepremično v kolono uprtih obeh, ampak samo radost artilerista, ki je opazil dober cilj in je prepričan, da pogazi vse.

Še enkrat je Matvejev pogledal skozi daljnogled. Vsa kolona, raztegnjena na kilometer, je vstopila v sotesko. Zadnje sive poljske kuhinje in težki zaboječki s patronami so se pomikali vanjo.

Vzel je v roko telefonsko školjko. »Kapitan Kanakov,« je rekel, »ali so topovi pripravljani?«

Odgovor ga je zadovoljil. »Torej,« je dejal, »se sladostno zavnal, zamižal, puhnil dim in počasi, razločno, skoraj nežno rekel: »Cilj 95. Ena paterna. Prvi vod.«

Začel je pristrelko in itak vedel, da ni potrebna. Njegov namestnik je preživljal enake minute vzničnega razburjenja in sreče. Vse mo-

štvo baterije, ki ni videlo ničesar, ker se je nahajalo za holmi in gozdom, je razbralo iz smisla poveč, da se pripravlja nekaj posebnega in delalo kot naelektrizirano.

»Bah, bah!...« Zamolklo sta počila dva strela in dva naboja sta tulleče zletela mimo drevesa, za kozaki vrstami in tisti trenutek ste se dve beli megli pojavili pred kolono in na njeni desnici.

Matvejev se je zadovoljno nasmehnil. Vedel je, da se ni zmotil. Ponovil je po telefonu povelje.

»Naslednji! Tri patrone!« je rekel in se sanjavo nasmehnil.

»Hitri ogenj!« je zapovedal in napeto zrl skozi daljnogled.

Čreda belih meglic je pokrila kolono. Padel je s konja poveljnik polka. Strojna kolona se je spremenila v kašo, ljudje so začeli begati sem pa tja, skušali lezti po pobočjih holmov. Toda bele meglice so zopet vzbuhnile nad njimi in marsikdo je obležal na pobočjih. Še ena pot jim je bila na razpolago — naprej, toda nevzdržno jih je vleklo nazaj in na strani in padali so pod udarci šrap-

nelov, ki so eksplodirali nad njimi.

»Mislim,« je rekel Matvejev, »da niti en naboj ne gre po zlu. Računam, da je poleglo že nad osemsto ljudi.«

Potegnil je še enkrat cigaro, vrigel proč ogorek in si zadovoljno začel meti roke.

»Lahko odpokličete svoje vojne vrste,« je rekel Karpovu. »Beže.« In nagnivši se k telefonu je dejal s sladostnim šepetom:

»Hitri ogenj!«

Ves večer in vso noč so kozaki in huzarji zbirali orožje in odvažali ranjence iz soteske.

Drugi avstrijski polk »deutschmeistrov« je bil uničen!

Ne v potu svojega obraza, ampak s pomočjo moderne znanosti peri svoje perilo! Peri perilo ne da pereš, »RADION« pere sam, pa radi tega še danes kupi en zavitek! Ne škodi perilu.

Mizice za pisalne stroje.
THE REX CO., Ljubljana.

**Dr. OETKER-
JEVIM
BACKINOM**

Najboljše in preizkušene recepte pošilja na željo brezplačno in poštne prosto

**Dr. OETKER, d. z o. z.
MARIBOR.**